

**UCHWAŁA NR III/31/18
RADY GMINY SIERAKOWICE**

z dnia 27 grudnia 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii na rok 2019 wraz z preliminarem wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii

Na podstawie art.18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. z 2018r. poz.994 ze zmianami) oraz art.4¹ ust.1 i 2, art. 12 ust. 7 oraz art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2018 poz.2137) i art.10 ust.1- 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz.1030 ze zmianami)

Rada Gminy Sierakowice uchwala co następuje:

1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania narkomanii na rok 2019 stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały wraz z preliminarem wydatków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii stanowiącym załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.
2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.
3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy


Mirosław Kuczkowski

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr III/31/18

Rady Gminy Sierakowice

z dnia 27 grudnia 2018 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii na rok 2019
Zapobieganie Narkomanii**

I. Diagnoza problemów społecznych w gminie Sierakowice

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych gminy Sierakowice stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy Sierakowice. Podstawę do jego opracowania na rok 2019 stanowi przeprowadzona lokalna diagnoza problemów społecznych, która miała na celu określenie rozmiarów problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, paleniem tytoniu oraz zażywaniem narkotyków, określenie kształtujących się tendencji oraz zbadanie reakcji społecznych i instytucjonalnych na ten problem. Wyniki diagnozy informujące o skali picia napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych oraz działań instytucjonalnych z zakresu rozwiązywania ww. problemów pozwoliło na stworzenie i wdrażanie adekwatnych do potrzeb programów, strategii oraz oddziaływań. W efekcie powyższych działań wyniki lokalnej diagnozy zostały wykorzystane do podniesienia jakości Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zapobiegania Narkomanii na rok 2019.

Ocenę sytuacji w gminie Sierakowice rozpoczęto od umieszczenia najważniejszych danych o gminie Sierakowice, skali problemów związanych z nadużywaniem alkoholu/ narkotyków, a następnie zidentyfikowania instytucji i osób działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy na terenie gminy.

W ramach diagnozy wykorzystano zebrane dane z istniejących źródeł – dokumenty, raporty, statystyki instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych na terenie gminy.

Opracowane zostały wskaźniki, które miały na celu pomoc w dostarczeniu informacji nt. zjawiska, do późniejszej analizy. Wyznaczono następujące obszary do zbadania:

- Rozpowszechnianie picia alkoholu/zażywania narkotyków w grupie dorosłych i młodzieży;
- Konsekwencje zdrowotne i społeczne – problemy związane z alkoholem/narkotykami;
- Konsekwencje prawne związane z niewłaściwym używaniem alkoholu/zażywaniem narkotyków;
- Rynek alkoholowy/narkotykowy, w tym dostępność;
- Działania z zakresu profilaktyki oraz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkotykowych.

Na ich podstawie wykonano badania na poziomie lokalnym przy wykorzystaniu następujących metod badawczych:

· Ankieta na reprezentatywnej próbie dorosłych mieszkańców gminy, mająca na celu określenie wzorów, postaw, zachowań, związanych z pićem alkoholu i używaniem narkotyków – dane miękkie;

· Ankieta na reprezentatywnej próbie młodzieży w szkołach ponadpodstawowych

· Analiza danych z instytucji mających swoją siedzibę w gminie, zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych – dane twarde.

Podstawą prawną diagnozy lokalnych problemów społecznych i zagrożeń z nimi związanych oraz Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii dla Gminy Sierakowice na rok 2019 jest:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. z 2018r. poz. 2137),

2. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst Dz. U. z 2018r. poz.994 ze zmianami) i inne właściwe,

3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (jednolity tekst Dz. U. z 2018 poz.1030 ze zmianami),

4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (jednolity tekst Dz. U. z 2015r. poz. 1390),

5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998 ze zmiany).

1. Dane ogólne:

Powierzchnia gminy wynosi 18 236 km². Obecnie liczy 20083 mieszkańców (pobyt stały i czasowy – dane na dzień 31.10.2018 roku). Jest jedną z większych gmin pod względem powierzchni w województwie pomorskim. Swym zasięgiem obejmuje 22 sołectwa. Gmina od kilku lat zajmuje czołowe miejsca w skali kraju w liczbie urodzeń dzieci na 1000 mieszkańców, na koniec października b.r. 17,82.

2. Wielkość i struktura sprzedaży napojów alkoholowych:

Rynek alkoholowy

Według danych z dnia 31.10.2018 r., na terenie Gminy Sierakowice znajduje się 51 punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych, w tym: 40 oferujących sprzedaż detaliczną oraz 11 oferujących usługi gastronomiczne.

Punkty ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży/ sprzedaż detaliczna:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa - 40

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 31

zawierających powyżej 18% alkoholu – 32

Punkty ze sprzedażą napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży/ usługi gastronomiczne:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa – 11

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 7

zawierających powyżej 18% alkoholu – 5

Zestawienie zbiorcze: sprzedaż detaliczna oraz usługi gastronomiczne:

zawierających do 4,5% alkoholu i piwa - 51

zawierających od 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa) - 38

zawierających powyżej 18% alkoholu – 37

Wskaźnik liczby mieszkańców przypadających na jeden punkt: 394 osoby. Zalecenia WHO -1punkt na 1000 osób.

W związku z ilością punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ważne by polityka kontroli liczby punktów oraz sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z obowiązującym prawem, była istotnym instrumentem kształtowania kondycji zdrowotnej mieszkańców.

3. Najważniejsze dane wynikające z diagnozy problemów społecznych w gminie Sierakowice

3.1. Alkohol

Wśród badanych dorosłych mieszkańców gminy Sierakowice było 69 kobiet i 31 mężczyzn. Z tej próby, 30% mężczyzn i 10% kobiety pije alkohol regularnie, kilka razy w tygodniu i w związku z tym większość z nich doświadcza problemów związanych z piciem. Wśród najbardziej dotkliwych wymieniają problemy rodzinne, emocjonalne, zdrowotne i służbowe. 24% badanej populacji twierdzi, że nadużywanie alkoholu może prowadzić do uzależnienia się od tej substancji. W sytuacji problemów związanych z nadużywaniem alkoholu 4 na 5 badanych kobiet wie, gdzie należy szukać pomocy, wśród mężczyzn ta wiedza jest stosunkowo niższa. 68% badanej populacji wśród dorosłych mieszkańców z obawą obserwuje wzrost spożywanego alkoholu przez młodzież poniżej 18r.ż. Dostrzegają, że jest to zjawisko częstsze niż 10 lat temu.

Spośród populacji młodzieży w wieku ponadgimnazjalnej (16-19 lat), objętej badaniem, 11% dziewczyn wskazuje, że nigdy nie próbowała alkoholu, w takiej samej sytuacji jest 8% badanych chłopców, pozostały 81% uczniów eksperymentowała z piciem napojów alkoholowych. Połowa badanych uczniów w tej grupie wiekowej i co trzecia badana uczennica spożywa alkohol kilka razy w miesiącu. Ponadto 44% badanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych w naszej gminie zaczęło spożywać alkohol między 10-15r.ż. Wśród najczęściej spożywanych napojów alkoholowych jest piwo (42%) oraz wódka (24%). Spośród przyczyn picia alkoholu do najczęściej wymienianych zaliczyć można poprawę nastroju, chęć zaimponowania kolegom, picie podczas spotkań towarzyskich czy dyskotek.

Picie alkoholu niesie za sobą ryzyko pojawienia się szkód zdrowotnych i społecznych. Ryzyko to jest szczególnie duże, gdy po substancje te sięgają ludzie bardzo młodzi, nie świadomi tego, co może im grozić, zwracają bowiem uwagę na korzyści wynikające z picia alkoholu, w szczególności poprawę samopoczucia, nie dostrzegają jednak niekorzystnych skutków odroczonej w czasie.

3.2. Substancje psychoaktywne - Narkotyki i nikotyna

Używanie nielegalnych substancji psychoaktywnych niesie za sobą bardzo duże ryzyko zarówno indywidualne jak i społeczne. Uzależnienie od narkotyków rozwija się szybko i degraduje życie w każdej sferze: fizycznej, psychicznej, intelektualnej.

35% ankietowanych dorosłych mieszkańców gminy przyznaje, że zna osoby, które zażywają narkotyki, a 25% badanych wskazuje na osoby z bliskiego otoczenia.

Odpowiedzi na to pytanie dostarczają uzupełniającego wskaźnika rozpowszechnienia używania tych środków. Z odpowiedzi respondentów nie można w prosty sposób wyliczyć liczby osób używających poszczególnych środków, ale mogą one w pewnym stopniu pełnić rolę kontrolną wobec oszacowań uzyskanych na podstawie informacji dotyczących używania tych substancji przez respondentów. Wskaźnik rozpowszechnienia używania substancji w najbliższym otoczeniu badanych można też z pewnymi zastrzeżeniami interpretować jako wskaźnik ryzyka sięgania po te substancje. Znaczne rozpowszechnienie substancji wśród osób z bliskiego otoczenia respondenta może teoretycznie zwiększać szanse na to, że będzie on ich używał.

Z badania ankietowego wynika, że co 12 dorosły mieszkaniec gminy kiedykolwiek zażywał narkotyki. Przeważająca większość objętych badaniem osób podaje, że zażywanie narkotyków to problem. Co piąty ankietowany wie, gdzie można nabyć nielegalne substancje. Ponad 60% respondentów twierdzi, że ich wiedza na temat narkotyków jest znikoma i warto tu podkreślić, że w większości objęci badaniem to rodzice, których dzieci są w wieku szkolnym czy przedszkolnym.

Spośród badanych uczniów szkół ponadgimnazjalnych w Sierakowicach aż 76% paliła kiedykolwiek tytoń, a 23% pali regularnie kilka razy w tygodniu. Wiek inicjacji nikotynowej dla 45% spośród palących uczniów to 10-15r.ż. Wyniki badania wskazują na bardzo duży problem i wysokie prawdopodobieństwo uzależnienia od nikotyny dla większości badanych respondentów, palących systematycznie.

Z przeprowadzonych badań wynika, że 18% badanej próby między 16-19r.ż. próbowała narkotyków, a 3% z nich zażywa tych substancji regularnie. Wśród najczęściej zażywanych substancji są marihuana, amfetamina, uzależniające leki uspokajające i nasenne. Dostępność narkotyków jest największa wg

badanych na dyskotekach, spotkaniach towarzyskich oraz w miejscowości zamieszkania. Spośród osób mających kontakt i używających tych substancji, wśród powodów zażywania, najczęściej wskazywali ciekawość i zmianę samopoczucia po zażyciu narkotyku, aż 78% badanych udzieliło takiej odpowiedzi. W związku z tym można wywnioskować, że młodzież sięgająca po narkotyki chce mieć korzyści z ich używania i nie przywiązuje dużej wagi do odroczonego skutków zażywania. Bagatelizują konsekwencje i uzależniającą siłę tych substancji.

3.3.Przemoc

Z danych **Komisariatu Policji** w Sierakowicach wynika, że w okresie od stycznia b.r. do 31 października 2018 r. podjęto 69 interwencji związanych z osobami będącymi co najmniej po spożyciu alkoholu, doprowadzono 13 osób do PDOZ w celu wytrzeźwienia. W tym okresie zatrzymano 26 kierujących pojazdami w stanie co najmniej po użyciu alkoholu.

Zgodnie z informacją uzyskaną z **Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego** w Gminie Sierakowice w roku 2017 zostało objętych nadzorem w ramach procedury „Niebieskiej Karty” 58 rodzin, z czego 57 osób, wobec których domniema się przemoc ma problemy z nadużywaniem alkoholu, używaniem narkotyków. W okresie od 1 stycznia do 31 października 2018 roku liczba rodzin objęta procedurą NK – 54, w tym 29 zostało powołanych w bieżącym roku.

3.4.Wnioski

Zachowania ryzykowne są to zachowania niosące ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla zdrowia fizycznego i psychicznego jednostki oraz dla jej otoczenia społecznego. Do takich zachowań zaliczamy palenie tytoniu, używanie środków psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, leków), wczesną aktywność seksualną, zachowania agresywne i przestępcze. Używanie tych substancji przez dorosłych mieszkańców naszej gminy niesie za sobą konsekwencje i prawdopodobieństwo uzależnienia, a w związku z tym niewydolności w opiece i wychowywaniu własnych dzieci. To rodzice odgrywają kluczową rolę w profilaktyce tych zachowań. Pozytywna więź emocjonalna między rodzicami a dziećmi, postawy rodziców wobec używania alkoholu i narkotyków czy tytoniu, a też umiejętności wychowawcze rodziców mogą stanowić czynniki chroniące przed używaniem substancji psychoaktywnych czy innymi zachowaniami ryzykownymi. Część rodzin z naszej gminy przeżywa trudności opiekuńczo-wychowawcze w związku z nadużywaniem substancji psychoaktywnych bądź deficytami w zakresie sprawowania opieki i wychowywania dzieci, brakiem umiejętności komunikowania się wewnątrz rodziny.

Z danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego ds. uzależnień, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej (dane za rok 2017-2018) wynika, że problem szkodliwego używania lub uzależnienia od alkoholu czy narkotyków u przynajmniej jednego członka rodziny występuje w ponad 200 rodzinach naszej gminy. Duża część z nich korzysta z pomocy instytucjonalnej mającej na celu pomoc w opiece, wychowaniu, wychodzeniu z problemów rodzinnych, kryzysów, uzależnień. Jednak zdiagnozowany problem to zaledwie mała część problemów z nadużywaniem czy uzależnieniem od substancji psychoaktywnych w naszej gminie, gdyż osoby z tych rodzin zgłosiły się dobrowolnie, by uzyskać pomoc, bądź ich bliscy zasygnalizowali takie problemy.

II. Stan zasobów gminy w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

W Gminie Sierakowice działają instytucje, do których mieszkańcy gminy mogą zgłosić się z problemami dotyczącymi m.in. przemocy, nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, uzależnieni i członkowie ich rodzin. Oferta gminy Sierakowice w tym zakresie:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sierakowicach,

która w myśl ustawy podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. W skład Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wchodzi osoby przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Członkowie Komisji pełnią dyżury, podczas których przyjmują wnioski o wszczęcie procedury zmierzającej do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu - od osób bliskich, członków rodzin oraz osób chcących pozostać anonimowymi, którzy doświadczają lub zauważyli, że konsekwencje nadużywania alkoholu przez osobę zgłaszaną skutkują:

- rozkładem życia rodzinnego,
- demoralizacją nieletnich,
- uchylaniem się od obowiązku zaspakajania potrzeb rodziny,
- zakłócaniem spokoju lub porządku publicznego.

Ponadto członkowie komisji podejmują działania interwencyjno- motywujące wobec osób nadużywających alkoholu oraz uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych

2. Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. uzależnień z siedzibą przy ul. Łosińskiego 1 w Sierakowicach, czynny w wymiarze 15 godzin tygodniowo.

Oferuje nieodpłatną pomoc polegającą na:

- Prowadzeniu działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i przemocy w rodzinie, udostępnianiu materiałów i specjalistycznej literatury z zakresu uzależnień.

- Udzielaniu osobom i rodzinom konsultacji oraz porad terapeutycznych i profilaktycznych w sprawach uzależnień i przemocy domowej.

- Motywowaniu osób współuzależnionych oraz członków rodzin osób uzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego dla podwyższenia własnej sprawczości w celu skutecznego radzenia sobie z problemem uzależnienia bliskiej osoby.

- Motywowaniu osób uzależnionych do podjęcia terapii w zakładach leczenia odwykowego i udzielaniu informacji nt. dostępnej oferty terapeutycznej na terenie powiatu kartuskiego i województwa pomorskiego.

- Udzielaniu wsparcia osobom po zakończonej psychoterapii poprzez rozmowy podtrzymujące lub udział w grupach samopomocowych i grupach wsparcia dla osób uzależnionych.

- Inicjowaniu interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i przeciwdziałaniu przemocy

Pracownik Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego ds. Uzależnień gromadzi aktualne informacje o miejscach pomocy, instytucjach z terenu gminy zajmujących się systemową pomocą dla osób indywidualnych i rodzin. Współdziała z innymi podmiotami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, w szczególności z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sierakowicach, z Poradniami Leczenia Uzależnień, Poradniami Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu w Kartuzach i w Żukowie, stacjonarnymi Ośrodkami Terapii Uzależnień od Alkoholu i Narkotyków oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

W ramach Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego ds. Uzależnień odbywają się **konsultacje i porady prawne** – usługi bezpłatne, świadczone raz w miesiącu.

W 2017 roku w Punkcie Konsultacyjnym udzielono porad, w tym porad prawnych 122 osobom, w tym 34 osobom z problemem alkoholowym, 40 dorosłym członkom rodziny z problemem alkoholowym, 20 ofiarom przemocy w rodzinie, 28 osobom stosującym przemoc w rodzinie. Łącznie zarejestrowano 234 kontaktów z wyżej wymienionymi osobami. Od początku b.r. do końca października 2018 roku w Punkcie przeprowadzono łącznie 128 porad i konsultacji, z czego 27 osobom uzależnionym bądź nadużywającym alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, 34 osobom bliskim/ współuzależnionym, łącznie z porad skorzystało 61 osób. W Punkcie Konsultacyjnym udzielane są porady prawne. Od początku bieżącego roku do końca października 2018 z porad prawnych skorzystało 50 osób.

3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sierakowicach, który realizuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, a w szczególności:

- Wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwiania im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka – poprzez udzielanie świadczeń pieniężnych;

- Aktywizuje klientów pomocy społecznej;

- Podejmuje działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez udzielanie świadczeń oraz usług, które mają spowodować zmianę sytuacji społecznej i materialnej osób i rodzin objętych wsparciem;

- Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej rozpoznają środowisko pod względem występowania przemocy i uzależnień oraz podejmują działania mające na celu przeciwdziałanie tym problemom.

3.1. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i ds. Asysty rodzinnej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, oferuje pomoc specjalistów - psychologów, pedagoga, specjalisty pracy z rodziną oraz asystenta rodziny, polegającą w szczególności na podejmowaniu działań ukierunkowanych na wsparcie osób i rodzin przeżywających trudności.

3.2. Punkt Interwencji Kryzysowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej - oferuje pomoc specjalisty z zakresu interwencji kryzysowej poprzez udzielanie pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy oraz wszystkim poszkodowanym w wyniku zdarzeń traumatycznych.

3.3. Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego zadaniem w szczególności jest koordynowanie i integrowanie działań instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny i specjalistów w zakresie przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;

- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;

- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą;

- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym;

- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W ramach Zespołu Interdyscyplinarnego powoływane są grupy robocze na rzecz pracy z rodzinami, w których zaistniało podejrzenie występowania przemocy domowej.

4. Mityngi grupy samopomocowej AA – dla osób zmotywowanych do utrzymywania abstynencji, odbywają się raz w tygodniu, w piątek od godz. 19.00 – do 20.30.

5. Do ścisłej współpracy z instytucjami i organizacjami na terenie gminy i poza nią, zobowiązany został, powołany przez Wójta Gminy Sierakowice jego **pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi**, którego zadania wynikają z ustawy z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r. poz. 487 późniejszymi zmianami) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2017 r. poz. 783 ze zmianami).

6. Na terenie powiatu kartuskiego funkcjonują m.in. Ośrodek Profilaktyki, Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Żukowie oraz Poradnia Leczenia Uzależnień i Poradnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu w Kartuzach, które w ofercie swojej mają terapię indywidualną oraz grupową dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków oraz osób współuzależnionych oraz Dorosłych Dzieci Alkoholików. Przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach pracują terapeuci, którzy motywują osoby uzależnione od narkotyków do podjęcia terapii. Alternatywą i dopełnieniem do terapii jest istniejąca w Sierakowicach oraz Kartuzach grupa samopomocowa AA.

7. Wnioski - Strategie działań

Gmina Sierakowice dysponuje wieloma możliwościami udzielania pomocy rodzinom z problemem uzależnienia, natomiast pomoc terapeutyczna dla osób borykających się z uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków jest w gminie Sierakowice niedostępna w związku z faktem braku poradni terapii uzależnień.

W rodzinach z diagnozą uzależnienia od alkoholu czy innych substancji psychoaktywnych co najmniej jednego dorosłego członka rodziny, wychowuje się ponad 200 nieletnich dzieci, u których mogą występować bądź występują zaburzenia zachowania utrudniające kontakty społeczne mogące być przyczyną wielu niepowodzeń szkolnych, w wypełnianiu ról.

Pomocą dzieciom, u których rozpoznano pierwsze objawy zaburzeń lub szczególnie zagrożonych rozwojem problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych, w związku z uwarunkowaniami biologicznymi, psychologicznymi i społecznymi jest utworzenie placówki wsparcia dziennego, prowadzonej w formie opiekuńczo wychowawczej i specjalistycznej, która organizuje zajęcia socjoterapeutyczne, terapeutyczne i korekcyjne. Oddziaływania świetlicy ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz udzielanie pomocy dzieciom z zaburzeniami zachowania, wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju, przyniosą wymierne korzyści dzieciom. Dostarczanie dziecku odpowiednio zorganizowanych doświadczeń społecznych może wywołać zmianę patologicznych wzorców jego zachowań, wyrównywać ich deficyty rozwojowe. Celem ma być przede wszystkim łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie, przystosowanie dzieci do prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie, eliminowanie przyczyn i przejawów utrwalonych zaburzeń zachowania utrudniających dziecku realizację zadań życiowych, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień wychowanków, zapewnienie terapii wychowawczej zapobiegającej uzależnieniom, przygotowywanie do prawidłowego pełnienia ról społecznych oraz propagowanie aktywnych form spędzania czasu wolnego.

Ponadto, w związku z problemami wskazanymi przez badaną próbę dorosłych mieszkańców gminy oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych, Gmina Sierakowice zamierza wprowadzić w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych profilaktyczne programy rekomendowane w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego mające na celu podwyższenie kompetencji społecznych uczniów, wczesną interwencję w kryzysowych sytuacjach, pomoc przeszkolonych w tym zakresie nauczycieli. Dobra profilaktyka opiera się na wydobywaniu zasobów indywidualnych i społecznych, stanowiących parasol ochronny w sytuacjach wystąpienia czynników ryzyka.

W związku z bardzo dużym problemem z używaniem tytoniu, spożywaniem napojów alkoholowych przez młodzież istnieje konieczność prowadzenia warsztatów profilaktycznych, mających na celu zdobywanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach, umiejętności dokonywania właściwych wyborów, podejmowania rozsądnych decyzji, radzenia sobie z nieprzyjemnymi uczuciami i trudnościami, w inny sposób niż sięganie po używki.

III. Cele oraz zadania gminy w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii na 2019 rok

Cel główny

Ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Sierakowice oraz prowadzenie skoordynowanych działań ukierunkowanych na profilaktykę, zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób współuzależnionych i uwikłanych w przemoc.

Cele szczegółowe Programu

·Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków na terenie gminy.

·Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów poprzez zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

·Zmniejszenie indywidualnych zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków.

·Zapobieganie dysfunkcji rodzin spowodowanej używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych poprzez zwiększanie dostępności pomocy rodzinom, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

·Ograniczanie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród młodzieży, poprzez realizację programów profilaktyki uniwersalnej skierowanych do dzieci i młodzieży.

·Poprawa współpracy z instytucjami służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie poprzez współdziałanie w realizacji wspólnych przedsięwzięć służących poprawie skuteczności prowadzonych zadań.

·Obniżenie śmiertelności i szkód zdrowotnych wynikających z używania substancji zmieniających świadomość poprzez edukację osób dorosłych.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2018 poz. 2137), w art. 4¹ stanowi, że „Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należą do zadań własnych gmin”.

Zadania te obejmują:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielenie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie.

W celu realizacji tego zadania Gmina Sierakowice dysponuje następującą ofertą na rok 2019:

1.1.Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ds. Uzależnień czynny w wymiarze 15 godzin tygodniowo, z siedzibą przy ul. Łosińskiego 1 w Sierakowicach.

1.2.Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i ds. Asysty rodzinnej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

1.3.Punkt Interwencji Kryzysowej przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej

1.4.Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu poprzez m.in. kierowanie do biegłych psychologa i psychiatry celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego oraz prowadzenie rozmów interwencyjno- motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu w ramach działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1.5. Mityngi grupy samopomocowej AA

1.6. Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy domowej– oferta dostępna dla osób borykających się z uzależnieniem członka rodziny, stosującym przemoc wobec osób pozostających w jednym gospodarstwie domowym – oferta Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;

1.7. Zajęcia profilaktyczne dla dzieci i młodzieży „Wspólna sprawa” w ramach projektu socjalnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;

1.8. Konsultacje prawne – w siedzibie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego ds. Uzależnień.

1.9. Poszerzanie i udoskonalenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii w formie prowadzenia placówki wsparcia dziennego. Prowadzenie cyklicznych konsultacji indywidualnych i warsztatowych z rodzicami dzieci uczestniczących na zajęciach w placówce.

1.10. Organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkół Podstawowych i Ponadpodstawowych, pracowników Urzędu Gminy i innych instytucji bądź osób.

2. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:*

2.1. Szkolenie nauczycieli oraz wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, dot. używania substancji psychoaktywnych w szkołach.

2.2. Wdrażanie procedur interwencji profilaktycznej w szkołach na terenie gminy.

2.3. Zakup oraz realizacja programów profilaktycznych w szkołach, prowadzona przez profilaktyków, ponadto kampanie ogólnopolskie, m.in. przeciw pijanym kierowcom.

2.4. Prowadzenie cyklicznych warsztatów profilaktycznych dla młodzieży w wieku szkolnym.

2.5. Zakup i udostępnianie programów multimedialnych, prezentacji, filmów dot. uzależnień od substancji psychoaktywnych, pomocy audiowizualnych i specjalistycznej literatury z zakresu uzależnień.

2.6. Współpraca z redakcją miesięcznika Wiadomości Sierakowickie – zamieszczanie ogłoszeń, informacji oraz publikacja artykułów w związanych z tematyką uzależnień i innych zachowań ryzykownych.

3. *Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnienia.*

3.1. Wspieranie działań profilaktycznych organizacji i instytucji, prowadzących działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi oraz rozwiązywania problemów z zakresu uzależnień, m.in. Poradni Terapii i Profilaktyki Uzależnień i Współuzależnienia od Alkoholu.

3.2. Udzielanie pomocy finansowej dla osób podnoszących kwalifikacje w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień.

4. *Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dot. reklamy napojów alkoholowych.*

4.1. Kontrole punktów sprzedaży alkoholu. Egzekucja obowiązujących przepisów.

5. *Kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.*

5.1. Prowadzenie analizy i diagnozy problemów uzależnień na terenie gminy.

5.2. Przeprowadzenie szkolenia dla sprzedawców alkoholu w zakresie respektowania przepisów prawnych.

6. Wójt Gminy powierza realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Pełnomocnikowi ds. przeciwdziałania alkoholizmowi.

7. Inicjatorem działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych jest Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, powołana Zrządzeniem Wójta Gminy Sierakowice nr 20/2018 z dnia 5 lutego działająca na terenie gminy oraz orzekająca o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

7.1. Członkom Komisji przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniach Komisji w wysokości 150,00 (słownie: sto pięćdziesiąt zł 00/100) dla przewodniczącego Komisji i 120,00 zł (sto dwadzieścia złotych 00/100) dla członka Komisji. Podstawę do naliczania wynagrodzenia członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sierakowicach, za udział w posiedzeniu Komisji, stanowi obecność na posiedzeniu, potwierdzona własnoręcznym podpisem na liście obecności.

8. Kontrola realizacji Gminnego Programu:

8.1. Pełnomocnik ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi składa sprawozdanie z działalności Wójtowi Gminy, PARPA, KBPN - do końca I kwartału za rok poprzedni.

8.2. Pełnomocnik ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi sporządza na koniec każdego roku kalendarzowego diagnozę problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz stanu zasobów w gminie Sierakowice.

9. Włączenie się GKRPA w pracę Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zapobieganie Narkomanii

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zapobiegania Narkomanii na rok 2019 ukierunkowane są na działania z zakresu profilaktyki uniwersalnej – ukierunkowanej na całą populację, adresowanej do całych grup, bez względu na stopień ryzyka występowania problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz profilaktyki selektywnej, skierowanej na grupy dzieci i młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, eksperymentującej z substancjami psychoaktywnymi, w tym nikotyną.

Cel ogólny: Zmniejszanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów i wzmacnianie czynników chroniących, umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie poprzez promocję zdrowego stylu życia i opóźnienie wieku inicjacji narkotykowej oraz eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.

Adresaci: Dzieci i młodzież, populacja młodych dorosłych osób, rodzice posiadający dzieci w wieku szkolnym, dorośli mieszkańcy gminy.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r., (Dz.U. z 2018. poz. 1030 ze zmianami), w art. 10¹ stanowi, że „Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gmin”.

Zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych oraz udzielenie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychospołecznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie.

W celu realizacji tego zadania Gmina Sierakowice dysponuje następującą ofertą na rok 2019:

1.1. Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ds. Uzależnień, w Sierakowicach, ul. Łosińskiego 1.

1.2. Prowadzenie placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży.

1.3. Organizowanie lokalnych kampanii edukacyjnych dla pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkół Podstawowych i Ponadpodstawowych, pracowników Urzędu Gminy.

2. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

2.1. Wdrażanie programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, dot. używania substancji psychoaktywnych w szkołach.

2.2. Wdrażanie procedur interwencji profilaktycznej w szkołach na terenie gminy.

2.3. Realizowanie kampanii ogólnopolskich działających na rzecz zmniejszenia skali zjawiska zażywania substancji psychoaktywnych, w tym kampanie dot. przeciwdziałaniu HIV/AIDS;

2.4. Prowadzenie cyklicznych warsztatów profilaktycznych dla młodzieży w wieku szkolnym.

2.5. Zakup i udostępnianie programów multimedialnych, prezentacji, filmów dot. uzależnień od substancji psychoaktywnych i specjalistycznej literatury z zakresu uzależnień oraz problematyki HIV/AIDS.

2.7. Współpraca z redakcją miesięcznika Wiadomości Sierakowickie – zamieszczanie ogłoszeń, informacji oraz publikacja artykułów w związanych z tematyką uzależnień i innych zachowań ryzykownych.

3. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnienia.

3.1. Współpraca z organizacjami i instytucjami w zakresie profilaktyki oraz upowszechniania wiedzy na temat uzależnienia od narkotyków oraz innych substancji zmieniających świadomość, w tym: Narkotykowym Punktem Konsultacyjnym przy Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach, który oferuje pomoc i wsparcie terapeutów w motywowaniu do podjęcia terapii uzależnienia, spotkania psychoedukacyjne, konsultacje psychologiczne;

3.2. Udzielanie pomocy finansowej dla osób podnoszących kwalifikacje w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień.

4. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania temu zjawisku.

4.1. Prowadzenie działań edukacyjnych (kampanii, akcji, zwiększających świadomość zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych).

4.2. Zakup, opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowego stylu życia, programów opóźniających inicjację narkotykową adresowanych do całej populacji dzieci i młodzieży na terenie gminy.

5. Zwiększanie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych:

5.1. Dofinansowanie szkoleń, kursów, konferencji, paneli - związanych z profilaktyką i terapią uzależnień.

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr III/31/18
 Rady Gminy Sierakowice
 z dnia 27 grudnia 2018 r.

**PRELIMINARZ WYDATKÓW GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
 ORAZ ZAPOBIEGANIA NARKOMANII NA ROK 2019**

L.P.	ZAMIERZENIA (ZADANIA)	SPOSOBY REALIZACJI ZAMIERZEŃ	OSOBY LUB INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ	ŚRODKI FINANSOWE
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy, pomocy psychologicznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie.	<p>Dział 851 – Ochrona Zdrowia Rozdział 851153; Rozdział 851154 Wartość: 350 00,00</p> <p>1. Działalność Punktu Informacyjno- Konsultacyjnego ds. uzależnień</p> <p>1. Konsultacje indywidualne dla osób nadużywających alkoholu, środków psychoaktywnych oraz dla członków rodzin – działania interwencyjno- motywujące oraz wspierające zmiany;</p> <p>2. Wsparcie indywidualne dla osób współuzależnionych i ofiar przemocy w rodzinie</p> <p>3. Porady prawne, konsultacje indywidualne</p> <p>4. Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych</p>	<p>Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi</p> <p>Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi</p> <p>Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi</p>	<p>38 400,00</p> <p>6 300,00</p> <p>2 500,00</p>

	5. Opłaty z tytułu zakupu środków żywności	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi	2 000,00
	6. Opłaty z tytułu zakupu energii elektrycznej, opał	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi	3 700,00
	2. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych		
c.d. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychologicznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie.	1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym: Ø Kierowanie do biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu Ø Prowadzenie rozmów interwencyjno- motywujących z osobami nadużywającymi alkoholu	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	16 000,00
	2. Przeprowadzanie przez biegłych psychologa i psychiatrę badań osobistych oraz sporządzanie i wydanie opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	8 000,00
	3. Opłaty sądowe za wnioski kierowane do sądu w celu zobowiązania do leczenia odwykowego	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	320,00

	4. Podjęcie przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działań na rzecz osób doświadczających przemocy w rodzinie: Ø Wdrażanie procedury Niebieskiej Karty; Ø Udział w grupie roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego	Urząd Gminy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	W ramach realizacji zadań GKRPA
c.d. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu oraz udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychologicznej i prawnej, ochrony przed przemocą w rodzinie.	3. Działalność Placówki Wsparcia Dziennego		
	1. Koszty związane z zatrudnieniem wychowawców oraz socjoterapeutów	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi	30 000,00
	2. Materiały i wyposażenie	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi	12 000,00
	3. Zakup środków żywności	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi	6 000,00
	4. Obsługa gospodarza budynku przy ul. Łosińskiego 1 w Sierakowicach	Urząd Gminy	62 300,00

		5. Oplaty za energię elektryczną, wodę, odpady komunalne, opat i inne	Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi	19 400,00
2.	<p>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałania zjawisku przemocy, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć</p>	<p>1. Wdrażanie w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego.</p> <p>2. Prowadzenie warsztatów profilaktycznych, w tym przeciwdziałania HIV/AIDS, dla dzieci i młodzieży</p> <p>3. Działalność edukacyjna i informacyjna realizowana m.in. poprzez: Ø zakup i realizacja programów profilaktycznych dla szkół; Ø udział w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych; Ø zakup materiałów edukacyjnych i dydaktycznych, programów multimedialnych, prezentacji, filmów i specjalistycznej literatury; Ø doposażenie pomieszczeń</p> <p>4. Koszty związane z prowadzeniem szkoleń, dofinansowaniem konferencji, paneli, w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania wykluczeniem społecznym</p>	<p>Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi</p> <p>Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi</p> <p>Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi</p> <p>Urząd Gminy Pełnomocnik ds. przeciwdziałania alkoholizmowi</p>	<p>7 350,00</p> <p>3 000,00</p> <p>22 000,00</p> <p>2 800,00</p>
3.	<p>Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień</p>	<p>1. Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na finansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego</p>	Urząd Gminy	40 000,00

